

РЕШЕНИЕ

№ 3344

София, 15.03.2018

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Трето отделение, в съдебно заседание на деветнадесети февруари две хиляди и осемнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАЛИНА ХРИСТОВА

ЧЛЕНОВЕ: ПЛАМЕН ПЕТРУНОВ

ЮЛИЯН КИРОВ

при секретар
на прокурора
от съдията

Ани Стефанова Андреева
Нели Христовова
ЮЛИЯН КИРОВ

и с участието
изслуша докладваното

по адм. дело № 1305/2017. 📄

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по подадена касационна жалба от Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (КРДОПБГДСРСБНА/ комисията) против Решение № 7725 от 06.12. 2016 г., постановено по адм. дело № 11077/ 2014 г. на Административен съд София- град (АССГ).

Касационният жалбоподател твърди неправилност на съдебното решение като постановено в противоречие с материалния закон и необоснованост- касационни основания по чл.209, т.3 от АПК.

Изразява несъгласие с извода на съда, за формална незаконосъобразност на решението, поради липсата на мотиви, като счита, че такова не се изисква, като не е и съвместимо с естеството на производството по глава Трета от Закона за достъпа и разкриване на документите и обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (ЗДРДОПБГДСРСБНА/ закона), което съдебната практика трайно приема, като регистрационно.

Моли за отмяна на съдебното решение и вместо него, да се потвърди

Решение № 2-414/15.10.2014 г. на Комисията.

Касационният жалбоподател КРДОПБГДСРСБНА в съдебно заседание, чрез юрисконсулт В. поддържа жалбата и моли за отмяна на процесното решение, поради съображенията, изложени в представените писмени бележки.

Ответникът Р. М. Р. в съдебно заседание, чрез адвокат Б. Б. от САК, моли за потвърждаване на първоинстанционното съдебно решение, с което е отменено решението на Комисията като правилно, законосъобразно и обосновано. Счита, че не е налице нито едно от посочените в касационната жалба основания, налагащо отмяна на обжалваното съдебно решение.

Представителят на Върховна административна прокуратура дава мотивирано заключение за допустимост и основателност на касационната жалба. Намира наличието на отменителни касационни основания по чл. 209, т. 3 от АПК, като съдът неправилно е приложил материалния закон и решението е необосновано.

Посочва, че Актът е издаден в предвидената форма, като в него са посочени основанията за издаване и данните по чл. 29, ал. 2, т. 2 от закона. Счита, че от събраните по делото доказателства се установява, че Р. Р. е осъществявал дейност като секретен сътрудник - агент на ДС.

Върховният административен съд, състав на трето отделение, като взе предвид доводите на страните и доказателствата по делото прие следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211 от АПК и от надлежна страна, което я прави процесуално допустима.

С обжалваното Решение № 7725 от 06.12. 2016 г., постановено по адм. дело № 11077/ 2014 г. на Административен съд София- град се ОТМЕНЯ Решение № 2-414/ 15.10.2014 г. на Комисията, с което е установена и обявена принадлежност към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА на Р. М. Р..

За да стигне до този правен резултат, съдът счита, че оспореното решение е издадено при пълна липса на мотиви, с което е допуснато нарушение на чл. 59, ал. 1, т. 4 от АПК и на чл. 9, т. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА.

Намира, че в случая, ответната комисия не е изпълнила задължението по чл. 9, т. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА и не е анализирала и оценила

доколко оспорващият е действал като секретен сътрудник по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗДРДОПБГДСРСБНА, като не са посочени факти и правни основания за установената дейност на лицето като секретен сътрудник.

Достигнат е извод, че липсата на мотиви в оспорения акт е съществено процесуално нарушение, което пречатства съдебния контрол за законосъобразност, тъй като именно фактическите установявания и мотивите на органа следва да бъдат преценявани за съответствие със събраните доказателства и с материалния закон.

На следващо място първоинстанционният съд счита, че с оглед непълнолетието на оспорващия при вербуването му, се обуславя извод, че не е било налице доброволно намерение за сътрудничество по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗДРДОПБГДСРСБНА. По делото не са представени доказателства за оказване на негласна помощ от лицето на органите по чл. 1, както преди навършване на пълнолетие, така и като пълнолетно лице.

В заключение от решаващия съд е прието, че с оспореното решение незаконосъобразно е установена и обявена принадлежност към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА на жалбоподателя, поради което същото подлежи на отмяна.

Настоящият съдебен състав на Върховния административен съд- трето отделение намира съдебното решение за неправилно, поради което подадената срещу него касационна жалба е ОСНОВАТЕЛНА.

При правилно установена фактическа обстановка съдът е направил необосновани изводи в противоречие с материалния закон.

Неправилно АССГ е приел, че решението на комисията е постановено в противоречие с действащите материалноправни разпоредби.

Неправилно в обжалваното решение е прието, че е налице незаконосъобразност на оспорения акт, поради нарушение на чл. 59, ал. 1, т. 4 от АПК и на чл. 9, т. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА. Според установената съдебна практика в случаите, когато мотивите на един индивидуален административен акт се съдържат в друг, предшестващ и издаден във връзка с него документ, които административният орган е възприел, липсата на самостоятелни мотиви не представлява нарушение на изискването за форма на адм. акт. Според Тълкувателно решение № 16 от 31.03. 1975 г. на ОСГК на Върховния съд на Република България мотивите към административния акт могат да

бъдат изложени и отделно от самия акт- в съпътстващата документация по неговото издаване или най- късно до изпращането на жалбата срещу акта, в съпроводителното писмо или в друг документ към изпратената преписка. В случая са налице изложени фактически и правни основания по смисъла на чл. 59, ал. 1 от АПК, послужили за приемане на адм. акт, което е видно от съдържанието на Протокол № 108 от 15. 10. 2014 г. на комисията (л.40- 45), съставен при приемане на процесното решение.

Още повече, че съдържанието на решението на Комисията, с което се обявява принадлежност на лице към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, е съобразено с необходимите реквизити, изчерпателно изброени в чл. 29, ал. 2 от закона. Съгласно относимата към настоящия казус т. 2 на чл. 29, ал. 2, за секретен сътрудник те са: трите имена на лицето по документ за самоличност; дата и място на раждане; трите имена на вербувалия и ръководилия го щатен или нещатен служител; структурата или структурите, в които е осъществявано сътрудничеството; качеството, в което е осъществявано сътрудничеството; използваните псевдоними и документите, въз основа на които е установена принадлежността към органите по чл. 1; кога е снето от действащия оперативен отчет, както и публичната длъжност или публичната дейност, която е заемало или извършвало или заема или извършва по време на проверката. Видно от оспорения административен акт точното качеството на лицето като секретен сътрудник е посочено– агент, което изрично попада именно към секретните сътрудници.

Необосновано адм. съд установява съществено процесуално нарушение в проведеното адм. производство. Правомощието на комисията за разкриване и обявяване на принадлежност на физическите лица към органите по чл.1 е изрично регламентирано в разпоредбата на чл.9, т. 2 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, а редът за това е разписан в глава трета на закона.

Не се споделят доводите на адм. съд за нарушение на разпоредбата на чл. 9, т. 1 от закона, съгласно която при осъществяване на дейността си Комисията издирва, събира, проучва, анализира и оценява документи, съдържащи информация за дейността на органите по чл.1. Видно от Протокол № 108 от 15. 10. 2014 г. на комисията (л.40- 45), при приемане на процесното решение са обсъдени и анализирани

наличните данни от писмените документи, представляващи преписката към обжалваното решение. С оглед съдържанието на този протокол, комисията преди да приеме процесното решение подробно и задълбочено е обсъдила наличните документи свързани с лицето. Административното производство по установяване и обявяване на определени от закона категории лица за принадлежност към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, респективно- решението на Комисията, с което завършва това производство, по своята правна природа е регистрационно, с оглед изпълняваните констативно- охранителни функции в обществен интерес. По същността си атакуваният административен акт няма конститутивен ефект, а само установява и удостоверява наличието на конкретен юридически факт въз основа на документи, изчерпателно посочени в чл.25 от същия. При наличие на документи, по смисъла на §1, т.1 от ДР на Закона комисията следва да ги обяви.

В разпоредбата на чл.25, ал. 1, т.3 от Закона са изброени документите, въз основа на които се установява принадлежност на дадено лице към службите, посочени в чл.1 от Закона, като за секретен сътрудник, редакцията на посочената разпоредба не изисква кумулативната им даденост. В случая оспореното пред съда решение на Комисията се основава именно на документи, визирани в тази разпоредбата на Закона, а именно: регистрационна бланка, картон Обр. 4 и Обр. 6, регистрационен дневник № 79013, собственоръчно написана и подписана декларация на лицето, протокол с предложение за унищожение на работно дело.

Административният орган, осъществявайки дейност при условията на обвързана компетентност и при наличие на посочените документи, е следвало да обяви лицето като осъществяващо дейност като сътрудник към ДС. В случая от оспорвания не е оборена доказателствената сила на представените документи. Приобщените към административната преписка писмени доказателства съдържат непротиворечива информация. В тях липсват външни недостатъци, които да създават съмнения относно удостоверените данни.

Неправилен е и извода на съда, че вербуването на непълнолетно лице не отговаря на изискванията на Инструкция за оперативен отчет на ДС № I-20/ 20.01.1978 г. и Заповед № I-3900/ 11.11.1974г. на Министъра на вътрешните работи. Според т. 4 и т. 13 от посочената заповед се е

допускало вербуване на агенти, които са били непълнолетни, за които има данни, че са извършили престъпление. По делото е представен Картон № 109/ 1986г. за задържането на Р. Р. на 16.06.1986г. в ГСУ-МВР за престъпление по чл. 108 и чл. 109 от НК (лист 162). Освен това вербуването е извършено непосредствено преди навършването на пълнолетие на лицето и е продължило дълго време след това. Решението на Комисията е постановено от компетентен адм. орган – КРДОПБГДСРСБНА- чл. 29, ал. 1 от закона, като е прието в предписаната от закона писмена форма, като с него се обявява формата на сътрудничество, съгласно п-ф 1, т.4 от ДР на ЗДРДОПБГДСРСБНА.

Изложеното основава законосъобразността на обжалваното пред съда решение на Комисията. Като го е приел за незаконосъобразно и го е отменил, административният съд е постановил неправилно решение. Същото следва да бъде отменено, като вместо него Върховният административен съд, състав на трето отделение следва да постанови друг съдебен акт по съществото на спора, с който да отхвърли жалбата на лицето срещу решението на Комисията като неоснователна. Водим от гореизложеното и на основание чл.221, ал.2, предл. второ и чл.222, ал.1 от АПК Върховният административен съд, трето отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 7725 от 06.12. 2016 г., постановено по адм. дело № 11077/ 2014 г. на Административен съд София- град и **ВМЕСТО ТОВА, ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на Р. М. Р. против Решение № 2-414/15.10.2014 г. на Комисията, с което е установена и обявена принадлежност към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА.

Решението не подлежи на обжалване.